

Revisionsplan

REVISIONPLAN 2011

FASTSTÄLLD DEN 17 FEBRUARI 2011 AV REVISORSGRUPP I

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

Innehåll	Sid
1 Stadsrevisionen i Stockholms stad.....	1
1.1 Revisionens uppdrag	1
1.2 Revisionens organisation	1
1.3 Stadsrevisionens granskning.....	2
1.4 Granskningsrapporter och revisionsberättelse	2
2 Årlig granskning.....	3
2.1 Grundläggande nämndgranskning	3
2.2 Fördjupad granskning.....	3
2.3 Uppföljning.....	4
2.4 Avrapportering.....	4
3 Större projekt	4
3.1 Revisionsprojekt 2011	5
4 Bolagsgranskning	7

I Stadsrevisionen i Stockholms stad

I.1 Revisionens uppdrag

På fullmäktiges uppdrag granskar revisorerna all verksamhet som bedrivs av stadens nämnder, bolag och stiftelser i den omfattning som följer av god revisionsordning.

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom kommunstyrelsen och nämnder sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning av intern kontroll inriktas på om nämndens/styrelsens egen interna kontroll (styrning, uppföljning och kontroll) av verksamheten är tillräcklig. Vidare ingår som en väsentlig del att bedöma hur kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten samt utövar sin uppsikt över nämnder och de kommunala företagen.

När det gäller bolagen utser fullmäktige en lekmanrevisor och en suppleant för granskning av varje enskilt bolag. I varje bolag utses även en auktoriserad revisor som medrevisor. Lekmanrevisorn och den auktoriserade revisorn har olika uppdrag. Lekmanrevisorns uppdrag är främst att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den auktoriserade revisorns uppdrag är främst att granska räkenskaperna och årsredovisningen.

I stadens organisation ingår kommunstyrelsen inklusive finansverksamheten, 30 nämnder samt Stockholms Stadshus AB med 17 dotterbolag och ett antal dotterdotterbolag. Dessutom finns tre stiftelser där staden är stiftelsebildare (Stiftelsen Äldrecentrum, Stiftelsen Barnens Dag och Stiftelsen Hotellhem i Stockholm).

Revisorerna bedriver en oberoende och objektiv granskning av stadens verksamhet. Opartiskhet och saklighet genomsyrar revisorernas agerande, bedömningar och uttalanden. Varje revisor är oberoende i förhållande såväl till granskade nämnder och styrelser som till uppdragsgivaren kommunfullmäktige.

Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation – med fullmäktige, de granskade, medborgare och media.

I.2 Revisionens organisation

De förtroendevalda revisorerna i Stockholms stad är indelade i tre revisorsgrupper med ansvar för olika revisionsområden. Alla de 20 förtroendevalda revisorerna ingår i revisorsgrupp 1 och dessutom i någon av grupp 2 eller grupp 3.

Revisorsgrupp 1 granskar kommunstyrelsen, servicenämnden, skönhetsrådet och valnämnden. Dessutom svarar gruppen för övergripande planering och samordning av revisionen samt samordning av koncern- och bolagsgranskning.

Revisorsgrupp 2 granskar exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt utbildningsnämnden.

Revisorsgrupp 3 granskar samtliga stadsdelsnämnder, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.

Vid sidan av de tre revisorsgrupperna finns också ett *revisorskollegium* vars uppgift är att ansvara för den förvaltning som har samband med revisionsverksamheten.

Staden har ett eget revisionskontor med sakkunniga som biträder de förtroendevalda revisorerna. Externa revisorer och specialister anlitas i vissa fall.

Stadsrevisionen är den samlade benämningen för de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

1.3 Stadsrevisionens granskning

Revisorernas uppdrag enligt lag och reglemente är omfattande och måste avgränsas med hänsyn till de resurser som revisionen förfogar över. Den årliga granskningen måste dock vara tillräcklig för att revisorerna ska kunna uttala sig om hur de revisionsansvariga (nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda) uppfyller sina åtaganden.

I revisionsplanen redovisas granskningens innehåll och omfattning. Granskningsarbetet avseende år 2011 genomförs under tiden 1 april år 2011 t.o.m. 31 mars år 2012. Revisionsplanen bygger på en riskbedömning.

Granskningen delas upp i grundläggande nämnd- och bolagsgranskning, fördjupad granskning samt större revisionsprojekt.

1.4 Granskningsrapporter och revisionsberättelse

Revisionens granskningar i form av större projekt redovisas i *revisionsrapporter*. Dessa publiceras löpande under året. I *årsrapporter* för nämnder och *granskningspromemorior* för bolagsstyrelser sammanfattas det gångna årets granskningar. En för staden samlad bild av årets granskningar redovisas i *årsredogörelsen*.

Den årliga granskningen redovisas till fullmäktige i de förtroendevalda revisorernas *revisionsberättelse* för respektive nämnd. Revisionsberättelserna innehåller ett uttalande om ansvarsfrihet tillstyrks eller inte som underlag för fullmäktiges ansvarsprövning.

Lekmannarevisorernas *granskningsrapport* för respektive bolag överlämnas till bolagsstyrelsen/bolagsstämman och fullmäktige.

2 Årlig granskning

2.1 Grundläggande nämndgranskning

Den grundläggande nämndgranskningen genomförs varje år vid alla nämnder. Inriktningen för granskningen är att för varje nämnd granska och bedöma om:

- nämnden har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten, samt om verksamheternas resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.
- nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhetssyn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och en god ekonomisk hushållning, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.
- nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed och att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

2.2 Fördjupad granskning

Den grundläggande granskningen kompletteras med fördjupad granskning som syftar till att fördjupat granska och bedöma om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den fördjupade granskningen kan också avse fördjupningar avseende intern kontroll på områden som personal, ekonomi och redovisning. Den fördjupade granskningen avrapporteras i samband rapporteringen avseende granskningen av intern kontroll och löpande redovisning eller i årsrapporten.

2.2.1 FÖRDJUPAD GRANSKNING 2011

Behovet av fördjupad granskning grundas på en bedömning utifrån genomförd riskbedömning. För 2011 planeras fördjupningar enligt nedan.

Styrning, uppföljning och kontroll

I den grundläggande granskningen ingår en granskning av respektive nämnds styrning, uppföljning och kontroll. Utöver denna granskning planeras fördjupningar exempelvis vad gäller styrning, uppföljning och kontroll inom familjevården, sarskolan, anmälan av delegationsbeslut systematiskt brandskydd samt utveckling av biblioteksverksamheten.

Ekonomi och redovisning

Inom ramen för den grundläggande granskningen görs en granskning av ekonomi och redovisning utifrån en riskbedömning för respektive nämnd/styrelse. Utöver granskningen av delårsbokslut och årsredovisning kan det exempelvis omfatta granskning av fakturahantering, resor och representation. Utöver den grundläggande granskningen planeras fördjupningar på områden som exempelvis anläggningstillgångar, momsredovisning samt arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Fler exempel på planerade fördjupningar är granskning av hanteringen av privata medel, handläggningen av medel för personlig assistans samt den interna kontrollen vad gäller boutredningsverksamheten.

Stödfunktioner och administrativa rutiner

För att verksamheten ska fungera på ett ändamålsenligt sätt krävs att det finns ett antal stödfunktioner. En del granskning av dessa funktioner sker inom ramen för granskningen av ekonomi och redovisning. Utöver detta planeras också en fördjupad granskning avseende verksamhetssystemet Paraplyets (socialtjänstens dokumentationssystem) tillförlitlighet.

2.3 Uppföljning

I den årliga granskningen ingår att följa upp tidigare års iakttagelser och rekommendationer. Detta gäller både det som framkommit inom ramen för den årliga granskningen per nämnd/styrelse och de granskningar som genomförs i form av projekt. Under 2011 planeras bl.a. uppföljning av tidigare granskningar avseende upphandling, skyddade personuppgifter samt barnsäkerhet i förskolan.

2.4 Avrapportering

Den årliga granskningen behandlas vid minst tre tillfällen av revisorsgrupperna:

- Granskning av intern kontroll och löpande redovisning (oktober)
- Granskning av delårsrapporten (november)
- Årsrapport (mars)

3 Större projekt

Utöver den årliga granskningen per nämnd/styrelse genomförs också ett antal större revisionsprojekt. Projekten kan beröra en eller flera nämnder. Till varje beslutat projekt tas en projektplan fram som bl.a. preciserar granskningen syfte med ett antal revisionsfrågor som ska besvaras i granskningen.

3.1 Revisionsprojekt 2011

Styrning, kontroll och samordning av stora investeringsprojekt

Investeringsplanen för 2011 uppgår till ca 4,5 mdr i nettoinvesteringsutgifter för stadens nämnder. Angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken förutsätter att staden medfinansierar vissa statliga infrastrukturprojekt. Omfattande investeringar under relativt kort tidsperiod ställer krav på resurser både hos staden och hos entreprenörerna samt tar i anspråk ett stort investeringsutrymme.

En nära samverkan behövs mellan trafik- och renhållningsnämnden och exploateringsnämnden samt med Vägverket, SL och Banverket. Kommunstyrelsen har en viktig roll att följa upp de samlade investeringsplanerna och genomförandet av större enskilda investeringsprojekt.

Syftet med granskningen är att bedöma om stadens styrning, kontroll och samordning av större infrastrukturprojekt fungerar tillfredsställande

Efterlevnad av markanvisningspolicyn

Inför planering av ny bebyggelse fördelar exploateringsnämnden genom markanvisningsbeslut den mark som staden äger till olika intressenter. Detta regleras genom en markanvisningspolicy, för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter, som är antagen av exploateringsnämnden. Av policyn framgår villkor för markanvisning, val av byggherre mm.

Syftet med granskningen är att bedöma om efterlevnaden av markanvisningspolicyn fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Effektiv lokalstyrning

En god lokalstyrning syftar till att tillgodose verksamhetens behov av ändamålsenliga lokaler och ett optimalt lokalutnyttjande. Förändrade behov inom förskola, skola, omsorg och övrig verksamhet ställer krav på strategier och samverkan mellan kommunstyrelse, ”brukarnämnder” och byggnadsförvaltande bolag och nämnder.

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvar och roller är tydliga när det gäller lokalstyrning och lokalförsörjning samt om det finns ett ändamålsenligt system för planering, styrning och uppföljning som gör att verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler tillgodoses samt ger ett optimalt lokalutnyttjande.

Intern kontroll i stora entreprenader eller byggprojekt

I byggprojekt måste det finnas en styrning och kontroll med en tydlig ansvarsfördelning för att säkerställa att staden får den kvalitet och funktion som staden beställt och betalar för. Brister i styrning och kontroll kan, utöver kvalitetsbrister och merkostnader, öppna upp för oegentligheter där också stadens förtroende och anseende kan skadas. En handläggare/projektledare på de byggande nämnderna har i regel på sitt ansvar att med hjälp av konsulter och entreprenörer styra ett stort antal

underhålls- och investeringsprojekt. Tidigare granskning har visat på bristande kvalitetskontroll.

Syftet är att granska de byggande nämndernas affärsmässighet i byggprocessen med fokus på skydd mot slarv, oegentligheter och korruption.

Samverkan kring barn/ungdomar som far illa, eller riskerar att fara illa

Nya former för samverkan har varit en aktuell fråga sedan halvårsskiftet 2007 då ansvaret för stadens kommunala skolor gick över till utbildningsnämnden. Det fria valet tillsammans med det stora utbudet av fristående förskolor/skolor, gör att antalet samverkanspartner för en skola kan blir stort. Revisionskontoret har bl.a. i granskningen avseende ”Skolans insatser för elever med ofullständiga betyg” uppmärksammat att det finns brister i samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Fullmäktige har 2010-06-21 fastställt nya riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänsten. Enligt fullmäktiges beslut omfattas även friskolorna av de nya riktlinjerna.

En förstudie har genomförts under 2010 för att ligga till grund för granskningen under 2011.

Syftet med granskningen är att beskriva och bedöma om det finns en fungerande samverkan mellan skolan, förskolan och socialtjänsten utifrån socialtjänstlagen, nationella riktlinjer och stadens riktlinjer.

Uppföljning och kontroll av beslutade insatser (externa utförare) inom äldreomsorgen

I februari 2010 var andelen personer med privat hemtjänst 54 procent. Vid halvårsskiftet 2008 infördes kundval för äldreboende och halvårsskiftet 2009 infördes även valfrihet för dagverksamhet. Detta innebär att det finns valfrihet inom 90 procent av äldreomsorgens verksamhet. I sina upphandlingar ställer staden krav på utförarna bl.a. vad gäller kvalitetssystem och genomförande av beslutade insatser. Det är viktigt att ansvariga nämnder har en god styrning, uppföljning och kontroll av att utförarna genomför sitt uppdrag i enlighet med avtalade krav samt gällande lagstiftning och föreskrifter. Vid brister i styrning, uppföljning och kontroll finns risk brukarna inte får de insatser de har rätt till.

Syftet med granskningen är att granska och bedöma nämndens styrning, uppföljning och kontroll av de insatser som genomförs av enskilt driven verksamhet samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Rehabilitering och förebyggande arbete

Risken för att äldre inte får tillräcklig rehabilitering har lyfts fram i samhällsdebatten. Fel eller avsaknad av rehabiliterande insatser kan påverka den enskildes förutsättningar för trygghet, värdighet och inflytande.

Syftet med granskningen är att bedöma om nämndernas styrning uppföljning och kontroll är tillräcklig för att säkerställa att det finns ändamålsenliga rehabiliteringsinsatser och att den enskildes får sina behov av rehabilitering tillgodosedda.

Persontransporter

Många personer med funktionsnedsättning har färdtjänst eller kommunala persontransporter. Enligt Lagen om färdtjänst kan kommunen överlåta denna uppgift till landstinget vilket har gjorts inom Stockholmsregionen. Vissa resor är undantagna lagen om färdtjänst. Det gäller så kallade persontransporter t.ex. resor till och från grundskola, särskola, resor till och från daglig verksamhet m.m. Persontransporter utförs inte i egen regi utan har upphandlats. För personen med funktionsnedsättning kan det bli långa väntetider vid samäkning och beställning/reseplanering blir en viktig faktor för att bringa ner kostnaderna. Enligt information som revisionen fått finns risker i samband med uppföljning och kontroll av utförd transporttjänst.

Syftet med granskningen är att bedöma om samspelet mellan de olika aktörerna fungerar och om uppföljning och kontroll av verksamheten och dess kostnader är tillräcklig.

Insatser för vuxna med missbruksproblematik

På nationell nivå pågår en samlad översyn över den svenska missbruks- och beroendevården utifrån kommunernas, landstingens och statens insatser. Den kartläggning och analys som gjorts av den svenska missbruks- och beroendevården visar bl.a. att missbruk av alkohol och narkotika är ett stort och växande problem i Sverige. Revisionskontoret har inte granskat området de senaste åren.

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av stadens insatser för vuxna med missbruksproblematik.

4 Bolagsgranskning

Revision av de kommunala bolagen regleras i huvudsak i aktiebolagslagen (ABL). Granskningen genomförs av lekmannarevisorer, som utses i kretsen av de förtroendevalda revisorerna, samt av upphandlade auktoriserade revisorer.

Syftet med bolagsgranskningen är att ge ägaren (fullmäktige) ett så brett underlag som möjligt för sin bedömning. Detta ställer krav på samverkan mellan lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn. Lekmannarevisorns uppdrag är främst att granska om

verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den auktoriserade revisorns uppdrag är främst att granska räkenskaperna och årsredovisningen. Mot denna bakgrund fastställs lekmanarevisorernas slutliga granskningsplan för varje enskilt bolag först i juni månad vid ett särskilt möte med den auktoriserade revisorn.